

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 11P/176/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4423204601
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Rajňáková
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2024:4423204601.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou JUDr. Danielou Rajňákovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: C. D., nar. X.X.XXXX, bytom mesto E., toho času: E., F. XX a E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. E., toho času: „H.“ Zariadenie sociálnych služieb - I., I. XXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky na nariadenie výchovného opatrenia, za účasti Krajskej prokuratúry Nitra, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a ě u j e maloletému dieťaťu: A. B., nar. XX.X.XXXX, výchovné opatrenie - pobyt v Liečebno – výchovnom sanatóriu Čakany, Čakany 7, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu, najdlhšie na dobu šesť mesiacov, od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky podal dňa 21.11.2023 návrh na nariadenie výchovného opatrenia v zmysle § 37 odsek 3 písmeno b/ Zákona o rodine. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloleté dieťa pochádza z mimomanželského pomeru rodičov. Nakoľko rodičia neboli schopní zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté dieťa a nikto z rodiny neprejavil záujem o zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, Okresný súd Nové Zámky nariadil u maloletého dieťaťa Rozsudkom sp.zn. 7P/114/2022 zo dňa 10.10.2022 ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Žitavce a zaviazal oboch rodičov k plneniu vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu. Z dôvodu zhoršenia správania a pretrvávajúcich výchovných problémov u maloletého dieťaťa bolo Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 11P/35/2023 zo dňa 5.5.2023 nariadené maloletej výchovné opatrenie - pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu Čakany za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu, najdlhšie na dobu šesť mesiacov od právoplatnosti predmetného rozsudku. Počas letných prázdnin sa maloletá vrátila do Centra pre deti a rodiny Žitavce, nakoľko Liečebno-výchovné sanatórium Čakany je počas prázdnin zatvorené. Správanie maloletej počas prázdninových pobytov bolo naďalej problémové, svojim správaním výrazne narúša celkovú klímu skupiny. Výchovní zamestnanci hodnotia jej správanie ako labilné a nekontrolovateľné. Problémové správanie bolo zaznamenané aj na prázdninovom pobyte u J. B.. Aktuálne správanie maloletej v Liečebno-výchovnom sanatóriu Čakany je zhoršené a neodporúča sa návrat maloletej do Centra pre deti a rodiny Žitavce, nakoľko maloletá potrebuje režimové zariadenie. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že navrhuje návrhu vyhovieť, nakoľko podľa správy z Liečebno-výchovného sanatória Čakany zo dňa 14.12.2023 u maloletej pretrvávajú problémy. S ohľadom na potrebu individuálneho prístupu vo vzdelávacom procese zariadenie odporúča, aby maloletá pokračovala v pobyte v Liečebno-výchovnom sanatóriu Čakany. U maloletej sa začínajú objavovať emocionálne výkyvy a vzdorovitosť v usporiadanej skupine Centra pre deti a rodiny Žitavce. Navrhovateľ navrhol nariadiť výchovné opatrenie u maloletej v Liečebno-výchovnom sanatóriu Čakany, ktoré

je špecializovaným režimovým zariadením. Toto zariadenie poskytuje deťom výchovno-vzdelávaciu činnosť v prípade, ak sa u nich vyskytli problémy, ktoré nebolo možné riešiť ambulantnou formou. Výchovné opatrenie navrhol nariadiť od právoplatnosti rozhodnutia súdu na dobu šesť mesiacov.

2. Súd pojednával v neprítomnosti oboch rodičov, podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku. Matka svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnila z dôvodu, že nemá možnosť dopraviť sa na pojednávanie do Nových Zámok pre nedostatočnú verejnú dopravu. Matka súhlasila, aby súd konal v jej neprítomnosti. Otec svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil. Uviedol, že mu jeho zdravotný stav nedovoľuje zúčastniť sa pojednávania a vyjadril súhlas, aby súd konal v jeho neprítomnosti. Taktiež súhlasil s nariadením výchovného opatrenia maloletemu dieťaťu.

3. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že navrhuje návrhu vyhovieť, nakoľko je v záujme maloletej uloženie výchovného opatrenia, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci. Cieľom výchovného opatrenia je eliminovať problémové správanie a optimalizácia výchovno-vzdelávacieho procesu maloletej.

4. Prokurátorka na pojednávaní uviedla, že s poukazom na obsah návrhu, výpoveď zástupkyne Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, správy inštitúcií podieľajúcich sa na výchovnom a vzdelávacom procese maloletého dieťaťa, je toho názoru, že je v záujme maloletého dieťaťa pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu Čakany. Z toho dôvodu navrhla, aby súd vyhovel návrhu a uložil maloletej výchovné opatrenie v zmysle návrhu.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, rodným listom maloletého dieťaťa, správami o maloletej z Centra pre deti a rodiny Žitavce, správami o maloletej z Liečebno-výchovného sanatória Čakany, správou z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky a takto vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

6. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7P/114/2022-45 zo dňa 10.10.2022 súd nariadil u maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Žitavce. Oboch rodičov zaviazal na platenie výživného v minimálnej výške.

7. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č.k. 11P/35/2023-52 zo dňa 5.5.2023 súd nariadil maloletej nariadené výchovné opatrenie - pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu Čakany, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletemu dieťaťu, najdlhšie na dobu šesť mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 8.6.2023.

8. Zo správy z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 19.12.2023 z pohovoru s maloletou mal súd preukázané, že dňa 19.12.2023 bola vykonaná osobná návšteva dieťaťa v zariadení. Maloletá počas pohovoru uviedla, že odkedy sa vrátila z Liečebno-výchovného sanatória Čakany chce chodiť do školy a aj ide do školy. Je žiačkou štvrtého ročníka, v škole má najradšej telesnú výchovu, nemá rada hudobnú výchovu. V škole vo Vrábľoch sa jej viac páči ako v Čakanoch, lebo tam má viac kamarátov. Deťom v centre robí zle len niekedy, ale už ich nechá spať, lieky berie. Ďalej uviedla, že v deň pohovoru ide vystupovať na námestie vo Vrábľoch, kde bude tancovať na vianočnom vystúpení. Vychovávateľka Centra pre deti a rodiny Žitavce počas pohovoru uviedla, že správanie maloletej bolo asi týždeň bezproblémové, aktuálne opäť začínajú problémy, a to nechota ráno vstať, provokácia detí a občasné odmietanie užívania liekov. Maloletá nemá kontakt s rodičmi, telefonicky ju kontaktuje len stará matka Opáľková.

9. Zo správ z Centra pre deti a rodiny Žitavce mal súd preukázané, že maloletá je v zariadení umiestnená od 28.7.2021. Vzhľadom na problémové správanie bola maloletá dňa 13.3.2023 umiestnená do Liečebno-výchovného sanatória Čakany, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci. Výchovné opatrenie bolo ukončené a od 8.12.2023 je maloletá opäť v zariadení v Žitavciach. Jej správanie bolo od začiatku problémové, objavovalo sa najmä odvrávanie, nerešpektovanie pravidiel, urážanie, osočovanie detí a vychovávateľov. Maloletá mala problém rešpektovať pravidlá a režim, nezvládala svoje emócie, provokovala, rozdeľovala deti a vulgárne sa voči nim vyjadrovala. U maloletej je prítomná veľmi rýchla zmena nálad, a to z dôvodu nízkej frustračnej tolerancie. Problémy sú prítomné tiež v oblasti spánkového režimu, kedy výrazne narušuje spánok iným deťom, odmieta chodiť spať a v ranných hodinách odmieta vstávať. Je nutný neustály dohľad, nakoľko u maloletej prevláda tendencia využitia každej nepozornosti

dospeljej osoby. Maloletá svoje emócie často pretaví do tanca, motivuje ju pochvala. Dňa 12.10.2023 navštívili spolu s maloletou Liečebno-výchovné sanatóriu Čakany, kde riaditeľka sanatória zhodnotila, že aktuálne správanie maloletej je kolísavé, zhoršené a neodporúča návrat dieťaťa do Centra pre rodiny s deťmi Žitavce, nakoľko maloletá potrebuje režimové zariadenie.

10. Zo správ z Liečebno-výchovného sanatória Čakany mal súd preukázané, že maloletá bola umiestnená do zariadenia dňa 4.9.2023. Navštevuje 4. ročník Základnej školy pri Liečebno-výchovnom centre Čakany, pričom adaptácia na režim prebehla primerane. Maloletá potrebuje pomalší prístup vo vzdelávaní, má pomalšie pracovné tempo, občasne potrebuje pomoc dospelého, aby dokázala zadané úlohy vypracovať. U maloletej evidujú viaceré výchovné problémy, sklon k impulzívnemu správaniu. Maloletá rieši situácie, ktoré sa jej nepáčia tým, že dá danej osobe bez varovania facku. Počas individuálnych psychologických sedení sa maloletá zlepšuje v schopnosti identifikovať, rozlišovať a verbálne vyjadriť svoje emócie, naďalej však potrebuje pokračovať v terapeuticko-korekčných cvičeniach. S ohľadom na potrebu individuálneho prístupu vo vzdelávacom procese odporučili, aby maloletá pokračovala v liečebno-výchovnom pobyte v Liečebno-výchovnom sanatóriu Čakany do konca školského roka 2023/2024.

11. Podľa § 37 odsek 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojim správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

12. Podľa § 37 odsek 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

13. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že výchovné problémy u maloletej pretrvávajú dlhšiu dobu. Správanie maloletej je naďalej labilné, nekontrolovateľné a problémové. Problémové správanie bolo zaznamenané aj na prázdninovom pobyte u starej matky, ktorá uvažovala nad predčasným odovzdaním maloletej do zariadenia. Zvýšená citová labilita spôsobuje maloletej problémy v sociálnej interakcii s rovesníkmi, kedy reaguje veľmi impulzívne. Medzi problémové prvky správania patrí najmä nerešpektovanie režimu a pokynov dospelých, odvrávanie, urážanie detí a vychovávateľov, vzdorovitosť, emocionálne výkyvy, vulgárny prejav, verbálna a brachiálna agresivita voči deťom i dospelým. Maloletá nezvláda svoje emócie, je u nej prítomná rýchla zmena nálad, odmieta chodiť spať, narušuje spánok ostatným deťom v zariadení, je negatívne ladená a potrebuje neustály dohľad dospeljej osoby. Aktuálne správanie maloletej je zhoršené. Bude preto v prospech maloletej, aby jej bolo nariadené výchovné opatrenie a to pobyt v liečebno-výchovnom sanatóriu na zabezpečenie odbornej pomoci, s cieľom eliminácie problémového správania a optimalizácie výchovno-vzdelávacieho procesu na dobu šesť mesiacov. S poukazom na vykonané dokazovanie a citované ustanovenia Zákona o rodine, súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie, pretože prítomní účastníci na pojednávaní a to: navrhovateľ, kolízna opatrovníčka a Krajská prokuratúra Nitra sa tohto práva po jeho vyhlásení vzdali (§ 368 Civilného sporového poriadku).

Proti rozsudku môže podať odvolanie matka a otec v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.